

The Journal of Academic Social Science Studies

JASSS

International Journal of Social Science

Doi number: <http://dx.doi.org/10.9761/JASSS1505>

Volume 6 Issue 6, p. 421-432, June 2013

**SINIF ÖĞRETMENLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN
POPÜLER MÜZİĞE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN FARKLI
DEĞİŞKENLER AÇISINDAN İNCELENMESİ
(ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ K.K.E.F. ÖRNEĞİ)***

*AN INVESTIGATION OF THE PRIMARY SCHOOL EDUCATION PRESERVICE
TEACHERS' VIEWS INTO POPULAR MUSIC IN TERMS OF DIFFERENT
VARIABLES
(CASE OF ATATÜRK UNIVERSITY)*

Yrd. Doç. Dr. Barış DEMİRCİ

*Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik
Eğitimi Anabilim Dalı*

Okt. Şebnem GÜLERYÜZ

Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü

Abstract

This study aims to determine if primary school education preservice teachers' views on popular music in the subject of " Music types and styles in the world and in Turkey" according to the age and course taking status variables. The sample of the study is 261 undergraduate students at the department of primary school teaching at Atatürk University. The study used a descriptive survey research method. The data were collected by means of a

* Bu makale Crosscheck sistemi tarafından taranmış ve bu sistem sonuçlarına göre orijinal bir makale olduğu tespit edilmiştir.

questionnaire of students' views about popular music at primary school education department. The findings show that the views of the students display significant differences in terms of gender and course taking status variables. According to the mean and standard deviation values on the views of students about popular music, it was found that popular music constantly changes and so it is temporal; technology is an important factor influential in the emergence and development of popular music; popular music has positive and negative effects on people. The results show that female students scored significantly more importance on the fact that popular music is universal music type and a communication tool than male students. For the eight items among the left eleven ones, the mean values of females are higher than the mean values of males. Moreover, the literature shows supportive and contrastive ideas on popular music as well as diversity on the concept of popular culture. It is seen that there are popular music courses and samples in the institutions where music education is provided in terms of professional and educational dimensions in Turkey.

Key Words: Primary school education, popular music, popular culture.

Öz

Bu araştırmada, sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, müzik dersi öğretim programında "Türkiye'de ve dünyada müzik türleri ve biçimleri" konu kapsamı içerisinde yer alan popüler müziğe ilişkin görüşlerinin, cinsiyet, dersi alma ve henüz almamış olma değişkenlerine göre farklılık gösterme durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Evrenini Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi, örneklemini ise, Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören gece 1-2, gündüz 1-2. sınıflar olmak üzere dört şube de yer alan toplam 261 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırma, tarama modeline dayalı betimsel bir çalışmadır. Veriler; "Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Popüler Müziğe İlişkin Görüşleri Anketi" ile elde edilmiştir. Bulgulara göre; cinsiyet, dersi alma ve dersi henüz almamış olma değişkenlerine göre öğrencilerin popüler müzik hakkındaki görüşlerinin farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Popüler müziğe ilişkin görüşlere ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ışığında; popüler müziğin geçici ve sürekli değişmekte olduğu, ortaya çıkmasında ve gelişiminde teknolojinin etkili olduğu ve insanlar üzerinde olumlu/olumsuz etkilerinin olduğu sonuçlarına varılmıştır. Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğu ve popüler müziğin bir ifade aracı olduğu görüşlerine kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre anlamlı ölçüde daha fazla katıldıkları sonucu ortaya çıkmıştır. Anketin geriye kalan on bir maddesinin sekizinde kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarına göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca, taranan literatür, popüler kültür kavramına yönelik görüşlerin çeşitliliği kadar, popüler müziğe ilişkin benzer ve zıt görüşlere de rastlandığını göstermektedir. Türkiye'de genel ve mesleki müzik eğitimi veren kuruluşların öğretim programlarında popüler müzik örneklerinin ve dersinin yer aldığı görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Sınıf öğretmenliği, popüler müzik, popüler kültür.

GİRİŞ

Günümüzde popüler müziğin yeri, çıkış noktası ve nasıl geliştiğine dair pek çok tartışma yapılmaktadır. Her toplumun ya da her kültürün farklı bir müzik algısına sahip olması ve müzik kavramının popüler ifadesi ile bir araya gelmesi, bu tartışmaları artırmaktadır. Aslında popüler müzik kavramından önce popüler kültürün ne olduğu, hatta popüler kavramının anlam bakımından ifade edilmesinin tartışmalara açıklık getirmeye yardımcı olacağı düşünülebilir.

Popüler sözcüğünün; halkın zevkine uygun, halk tarafından tutulan, herkesçe tanınan olarak tanımlandığı görülmektedir (Türkçe Sözlük, 2005: 1619). Popüler kültür kavramı ise, modern toplumlarda yaygın halk kültürü veya hakim grubun kültürü, yoğun bir şekilde tüketimi olan ve toplum içerisinde yaygınlık gösteren, gündelik olarak yaşanan kültür anlamında kullanılmaktadır. Ancak popüler kültür ürünlerini tercih edip tüketmek suretiyle, bunun gerçekte halkın ürettiği bir kültür olup olmadığı önemli bir tartışma konusudur (Kaya vd. 2007: 36). Popüler sözcüğünden yola çıkılarak popüler kültürün “ ‘halkın kültürü’ anlamından günümüzde çoğunluk tarafından sevilen ve seçilen kültür” anlamına doğru bir dönüşüme uğradığı anlaşılmaktadır (Erdoğan ve Alemdar, 2005: 33). Tanımlardan, popüler kavramının yaygın halk kültürü, yoğun bir şekilde tüketilmesi, çoğunluk tarafından sevilen ve kolay anlaşılabilir gibi özelliklerinden ötürü kitlelere hitap ettiği düşünülebilir. Popüler kültür kavramı görüşlerinin çeşitliliği kadar popüler müziğe ilişkin görüşlerde farklılık göstermektedir.

Popüler kültürü kitle toplumu ve dolayısıyla kitle kültürü ile ilişkili ele alan görüşler, popüler kültürün ve dolayısıyla popüler müziğin, halkın çoğunluğu tarafından oluşturulan ve tüketilen bir kültür olarak niteliksiz olduğu üzerinde ısrarcıdır (Sakar, 2009: 386). Popüler müzik, postmodern çağın dinamikleri içerisinde kendine yer edinmeye çalışan, geniş kitleler tarafından beğenilen ve kabul gören, gördüğü bu kabulün gerek sanatçılar, gerekse düşünürler tarafından tartışıldığı bir tür olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu kavram, popüler kültürün bir alt başlığı olması dolayısıyla geniş bir düşünce alanında ele alınabilecek bir konudur (Sevim ve Güler, 2012: 200). Bennett, (2005) bir araştırmasında boş zaman aktiviteleri arasında popüler müziğin önemli bir rol oynadığını belirtmiştir (s. 334). Bir başka görüş ise, popüler müziğin oluşturduğu simgesel kahramanların modeli, kültürel arka planımızı eriterek bizi bilinçsizleşme boyutuna ittiğidir. “Ülkemizden bir caz müzisyeni Önder Facon ise, bu konudaki görüşlerini ‘Popüler müziği bir müzik türü olarak algılamıyorum, patates cipsi, deterjan ve dondurmadan pek farklı değil’ şeklindeki ifadeleriyle açıklıyor” (Yıldırım, 2004: 63, 68).

Günümüzde müzik sanatı daha çok ticari açıdan değerlendirilerek tüketim nesnesi haline gelmiştir. Çünkü tüketim kültürünün amacına ulaşmasında tv kanallarının yaygınlaşması, bir müzik albümünün dünyaya sesini duyurabilmesinde ve albümlerin tanınıp satın alınmasında etkili olmaktadır. Yani, tüketim toplumunun kalıcı olmamak, çabuk tüketmek, günlük kullanım gibi özellikleri müzik alanında da kendini fazlasıyla göstermektedir. Bu amaçla, müzik endüstrisi halkın beğenisine göre ürünler üretmektedir (Çevik, 2010: 286). Popüler müziğin ticari kaygılarla üretildiği, sözel ve görsel içeriklerin de çocuklara zararlı olabilecek unsurların varlığı tartışmasıdır (Sakar, 2009: 389). Ancak bilim ve teknolojiye sağlanan ilerlemelerin, popüler müzik kültürünün varlığını özellikle çocuklara ve gençlere hissettirmesi kaçınılmaz bir durumdur.

Popüler müzik; Başta ritmik yapısı ve akılda kalıcı kolay ezgilerinin yanı sıra, farklı akustik ve elektronik enstrümanların kullanımı ile daha çok gençliği peşinden sürükleyen, genellikle dans etmek veya eğlenmek amacı ile icra edilen müzik türüdür (Çiftçi, 2010: 152). Storey, (2000) popüler müziğin; gençler için kendilerine bir ifade alanı oluşturduğunu, duygusal ve cinsel ikilemler içinde boğuşan gençlerin sorunlarını yansıttığını ifade etmiştir (Özden, 2010: 59). Politika, cinsiyet, ırk, çevre gibi konular hakkında alternatif ideolojilerin yayılmasına katkı sağlar (Bennett, 2005: 337). şeklindeki görüşlere de rastlanmaktadır.

Popüler müzik ve müzik eğitimi süreçlerine etkileri üzerine günümüzde birçok bilimsel çalışma yapılmaktadır. Değirmencioğlu ve Arapgirlioğlu, (2011) “Makamsal Viyolonsel Öğretiminde Popüler Müzik Eserlerinden Yararlanma” isimli çalışmalarının sonucunda; seçmiş oldukları popüler müzik örneklerinin, melodik yapı ve icra teknikleri açısından geleneksel kaynaklarda ve viyolonsel eğitiminde kullanılan metotlarda yer alan hem makamsal, hem de birçok müzikal ve teknik davranışı içerdiğini tespit etmişlerdir. Sakar, (2010) “Sanata Uzanan Bir Köprü: Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi” adlı bildirisinde 1967 Amerika Tanglewod sempozyumun da Amerika’daki müzik eğitiminin ve müzik öğretmenliğinin sorunlarını tartışmak üzere pek çok akademisyenin bir araya geldiğine değinmiştir. Sempozyumda müzik öğretmenliği mesleğinin amaçlarının, ulusun teknolojik oryantasyonu ve sosyo-kültürel karakteristikleri bakımından moda dışı kaldığını ve ders programlarının değişime ayak uydurması gerektiği üzerinde durulmuştur. Açıklanan metinde yer alan ifadelerde; zamanımızın repertuarı, güncel popüler teen-age (ergen müziği), müzikten avan-garde müziğe, Amerikan folk müziğine diğer kültürlerin müziğine kadar şimdiki müziğin zengin çeşitliliğini göz ardı etmeden buna göre genişletilmesi gerektiği yer almaktadır (s.407). Diğer bir çalışmadan elde edilen sonuçların bazılarında; iletişim teknolojilerinin gelişmesiyle güncel popüler müziğin önemli ölçüde yaygınlaştığı, popüler müzik örneklerinin günlük yaşantıda en çok tüketilen müzik türü olduğu, daha çok gençler ve çocuklar tarafından tüketildiğinin yanı sıra, güncel popüler müzik türü altındaki pek çok şarkının konu ve içerik yönünden çocukların yaş ve yetişkinlik düzeyine uymadığı belirtilmiştir (Kasapoğlu, 2007: 35).

Bilgi ve teknolojiye yaşanan hızlı gelişmelerin neticesinde iletişim imkanları artmış, küreselleşme süreci hızlanmıştır. Dolayısıyla bu durum Ülkelerin eğitim sistemlerine de yansımış ve eğitim standartlarında da köklü bir takım değişime gidilmesini zorunlu kılmıştır (Albuz ve Demirci, 2010: 116). Teknolojinin ve küreselleşmenin etkilerini yoğun bir şekilde hissettiğimiz bu süreçte, sadece ülkemizdeki popüler müzik kültürü değil, uluslararası popüler müzik örneklerinin de gerek ilköğretim çağı çocuklarda, gerekse gençler arasında tüketilmesi olağan bir durum haline gelmiştir. Özellikle genel müzik eğitimi programlarında Ulusal ve uluslararası güncel popüler müzik (Gül Pembe, Saman Yolu, Rüya Gibi Her Hatıra, Love Me Tender vb.) örneklerini görmekteyiz (Öğretmen Kilavuz Kitabı, 2012: 82, 126, 214, 230). Ayrıca mesleki müzik eğitimi veren kurumlardan birisi olan eğitim fakülteleri müzik eğitimi anabilim dalı lisans öğretim programlarında “Güncel ve Popüler Müzikler” dersi yer almakta olup, ders içeriğinde; uluslar arası popüler müzik ile ilgili temel kavramlar, dünyada var olan müzik kültürlerini araştırma, popüler müziğin Türk müzik eğitimindeki yeri, önemi, katkılarını yorumlamak vb. birçok konu yer almaktadır (Müzik Öğretmenliği lisan programı, 2007: 195).

Olumlu ve olumsuz yönleri ile ele alınan popüler müzik türleri gerek Türk müzik kültüründe, gerekse eğitim politikalarında ve sosyal yaşantıda yadsınamaz bir yer edinmiştir. Eğitimde, işte, sinemada, eğlence mekânlarında, yolculukta, alışverişte, tenefüs zillerinde popüler müzik örneklerini görebilmekteyiz. Dolayısıyla, toplumsal yaşantı ile bütünleşmiş olan popüler müziğin etki alanlarını belirlemenin ve olumlu örneklerini eğitim süreçlerinde değerlendirmenin, belli ölçüde müzik eğitimi süreçlerine katkı sağlayacağı düşünülebilir.

Bu görüş ve düşüncelerden hareketle araştırmanın amacı; sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, hayatın her aşamasında sıkça karşılaşılan ve öğretmenlik yaşamları süresince karşılaşacakları varsayılan popüler müzik hakkında görüşlerini incelemektir. Sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin popüler müziğe ilişkin görüşlerine ait **aritmetik ortalama ve standart sapma değerlerine**, öğretmen adaylarının popüler müziğe ilişkin görüşlerinin **cinsiyet değişkenine göre farklılık gösterme durumlarına**, öğrencilerin popüler müziğe ilişkin görüşlerinin **müzik dersi alma değişkenine göre farklılık gösterme durumlarına** yanıtlar aranacaktır.

YÖNTEM

Araştırma Deseni

Araştırma, tarama (survey) modeline dayalı, betimsel bir çalışmadır. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez. Bilinmek istenen şey vardır ve

oradadır. Önemli olan, onu uygun biçimde gözleyip belirleyebilmektir (Karasar, 2007: 77).

Araştırma Grubu

Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Bölümü'nde öğrenim gören gece 1-2, gündüz 1-2. sınıflar olmak üzere dört şube de yer alan toplam 261 öğrenci oluşturmaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan, açık uçlu 13 sorudan oluşan "Sınıf Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Popüler Müziğe İlişkin Görüşleri Anketi" ile elde edilmiştir. Anket, bilgi alınacak kişilerin doğrudan doğruya okuyup cevaplandıracakları bir soru listesinin hazırlanması şeklinde yapılan gözlemdir (Seyidoğlu, 2003: 37). Verilerin analizinde; sınıf öğretmenliği bölümü öğrencilerinin, popüler müziğe ilişkin görüşlerine ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri alınmıştır. Kaptan, (1998) bir veri grubunda aritmetik ortalama bütün ölçümlerin toplandıktan sonra sonucun ölçüm adedine bölünmesiyle elde edildiğini belirtmiştir. Standart sapmayı ise, puanların aritmetik ortalamadan olan farklarının karelerinin toplamının puan adedine bölümünün karekökü olarak tanımlamaktadır.

Popüler müziğe ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine ve müzik dersi alma değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla bağımsız gruplara t-testi yapılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Öğrencilerin popüler müziğe ilişkin görüşlerine ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri

İfadeler	n	X	Ss
Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğunu düşünüyorum.	261	3,64	1,24
Popüler müziğin bir ifade aracı olduğunu düşünüyorum.	261	3,50	1,18
Popüler müziğin kültürün alt dallarından biri olduğunu düşünüyorum.	261	3,18	1,22
Popüler müziğin geçici ve sürekli değişmekte olduğunu düşünüyorum.	260	3,92	1,14
Popüler müziğin kolay hatırlanan ve herkes tarafından ilgi duyulan bir müzik türü olduğunu düşünüyorum.	260	3,54	1,19
Popüler müziğin ticari bir amaç güttüğünü düşünüyorum.	261	3,26	1,36
Popüler müziğin ortaya çıkmasında ve gelişiminde teknolojinin etkili olduğunu düşünüyorum.	261	3,75	1,20
Popüler müziğin insanların kişilikleri ve yaşam biçimleri üzerinde etkili olduğunu düşünüyorum.	261	3,62	1,12
Popüler müziğin çoğunlukla gençlere hitap ettiğini düşünüyorum.	261	3,69	1,17
Popüler müziğin kültürler arası etkileşimin ürünü olduğunu düşünüyorum.	261	3,41	1,15

Popüler müziğin insanlar üzerinde olumlu/olumsuz etkilerinin olduğunu düşünüyorum.	261	3,71	1,08
Popüler müziğin toplumun belli bir kesimine hitap ettiğini düşünüyorum.	261	3,42	1,26
Popüler müziğin tek tip insan modelinin oluşmasında etkili olduğunu düşünüyorum.	261	2,79	1,22

Öğrencilerin, popüler müziğe ilişkin görüşlerine göre sırasıyla **en fazla katıldıkları ifadeler** “Popüler müziğin geçici ve sürekli değişmekte olduğunu düşünüyorum” ($X=3.92$), “Popüler müziğin ortaya çıkmasında ve gelişiminde teknolojinin etkili olduğunu düşünüyorum” ($X=3.75$) ve “Popüler müziğin insanlar üzerinde olumlu/olumsuz etkilerinin olduğunu düşünüyorum” ($X=3.71$) ifadeleridir. Öğrencilerin, popüler müziğe ilişkin görüşlerine göre sırasıyla **en az katıldıkları ifadeler** ise “Popüler müziğin tek tip insan modelinin oluşmasında etkili olduğunu düşünüyorum” ($X=2.79$), “Popüler müziğin kültürün alt dallarından biri olduğunu düşünüyorum” ($X=3.18$) ve “Popüler müziğin ticari bir amaç güttüğünü düşünüyorum” ($X=3.26$) ifadeleridir.

Öğrencilerin, popüler müziğe ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t-testi yapılmış olup veriler Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2. Öğrencilerin popüler müziğe ilişkin görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre farklılaşma durumu

İfadeler	Cinsiyet	n	X	Ss	t	p
Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğunu düşünüyorum.	Erkek	81	3,33	1,46	-2,487	,014*
	Kız	177	3,79	1,10		
Popüler müziğin bir ifade aracı olduğunu düşünüyorum.	Erkek	81	3,19	1,38	-2,664	,009*
	Kız	177	3,64	1,05		
Popüler müziğin kültürün alt dallarından biri olduğunu düşünüyorum.	Erkek	81	2,98	1,34	-1,890	,060
	Kız	177	3,28	1,15		
Popüler müziğin geçici ve sürekli değişmekte olduğunu düşünüyorum.	Erkek	81	3,85	1,29	-,662	,509
	Kız	176	3,96	1,06		
Popüler müziğin kolay hatırlanan ve herkes tarafından ilgi duyulan bir müzik türü olduğunu düşünüyorum.	Erkek	81	3,40	1,26	-1,521	,130
	Kız	176	3,64	1,14		
Popüler müziğin ticari bir amaç güttüğünü düşünüyorum.	Erkek	81	3,27	1,43	,095	,924
	Kız	177	3,25	1,32		
Popüler müziğin ortaya çıkmasında ve gelişiminde teknolojinin etkili olduğunu düşünüyorum.	Erkek	81	3,60	1,22	-1,293	,197
	Kız	177	3,81	1,19		
Popüler müziğin insanların kişilikleri ve	Erkek	81	3,47	1,39	-1,457	,148

yaşam biçimleri üzerinde etkili olduğunu düşünüyorum.	Kız	177	3,72	1,08		
Popüler müziğin çoğunlukla gençlere hitap ettiğini düşünüyorum.	Erkek	81	3,64	1,34	-,513	,609
	Kız	177	3,73	1,08		
Popüler müziğin kültürler arası etkileşimin ürünü olduğunu düşünüyorum.	Erkek	81	3,47	1,19	,408	,684
	Kız	177	3,40	1,11		
Popüler müziğin insanlar üzerinde olumlu/olumsuz etkilerinin olduğunu düşünüyorum.	Erkek	81	3,69	1,20	-,355	,723
	Kız	177	3,75	1,00		
Popüler müziğin toplumun belli bir kesimine hitap ettiğini düşünüyorum.	Erkek	81	3,35	1,35	-,698	,486
	Kız	177	3,46	1,21		
Popüler müziğin tek tip insan modelinin oluşmasında etkili olduğunu düşünüyorum.	Erkek	81	3,00	1,23	1,854	,065
	Kız	177	2,70	1,19		

*p<0.05

Tablo 2'ye göre kız ve erkek öğrencilerin, popüler müziğe ilişkin görüşleri arasında sadece iki madde de istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmuştur. "Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğunu düşünüyorum" ve "Popüler müziğin bir ifade aracı olduğunu düşünüyorum" ifadelerine kız öğrenciler, ($X=3,79$; $X=3,64$) erkek öğrencilere ($X=3,33$; $X=3,19$) göre anlamlı ölçüde daha fazla katılmaktadırlar. İstatistiksel açıdan anlamlı fark oluşturmasa da geriye kalan on bir maddenin sekizinde kız öğrencilerin ortalamaları erkek öğrencilerin ortalamalarına göre daha yüksektir. "Popüler müziğin ticari bir amaç güttüğünü düşünüyorum", "Popüler müziğin kültürler arası etkileşimin ürünü olduğunu düşünüyorum" ve "Popüler müziğin tek tip insan modelinin oluşmasında etkili olduğunu düşünüyorum" maddelerinde ise erkek öğrencilerin ortalamaları kız öğrencilerin ortalamalarından daha yüksektir.

Öğrencilerin, popüler müziğe ilişkin görüşlerinin müzik dersi alma durumu değişkenine göre farklılaşma durumunu belirlemek amacıyla bağımsız gruplar t-testi yapılmış olup sonuçlar Tablo 3'te gösterilmiştir.

Tablo 3. Öğrencilerin popüler müziğe ilişkin görüşlerinin müzik dersi alma değişkenine göre farklılaşma durumu

İfadeler	Ders alma durumu	n	X	Ss	t	p
Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğunu düşünüyorum.	Alan	125	3,90	1,18	3,363	,001*
	Almayan	136	3,40	1,25		
Popüler müziğin bir ifade aracı olduğunu düşünüyorum.	Alan	125	3,73	1,14	3,070	,002*
	Almayan	136	3,29	1,18		
Popüler müziğin kültürün alt dallarından biri olduğunu düşünüyorum.	Alan	125	3,53	1,07	4,678	,000*
	Almayan	136	2,85	1,26		

Popüler müziğin geçici ve sürekli değişmekte olduğunu düşünüyorum.	Alan	124	3,78	1,17	-1,846	,066
	Almayan	136	4,04	1,11		
Popüler müziğin kolay hatırlanan ve herkes tarafından ilgi duyulan bir müzik türü olduğunu düşünüyorum.	Alan	124	3,62	1,10	1,018	,310
	Almayan	136	3,47	1,26		
Popüler müziğin ticari bir amaç güttüğünü düşünüyorum.	Alan	125	3,02	1,27	-2,685	,008*
	Almayan	136	3,47	1,40		
Popüler müziğin ortaya çıkmasında ve gelişiminde teknolojinin etkili olduğunu düşünüyorum.	Alan	125	3,75	1,15	,063	,950
	Almayan	136	3,74	1,26		
Popüler müziğin insanların kişilikleri ve yaşam biçimleri üzerinde etkili olduğunu düşünüyorum.	Alan	125	3,74	1,11	1,557	,121
	Almayan	136	3,51	1,26		
Popüler müziğin çoğunlukla gençlere hitap ettiğini düşünüyorum.	Alan	125	3,50	1,13	-2,529	,012*
	Almayan	136	3,87	1,19		
Popüler müziğin kültürler arası etkileşimin ürünü olduğunu düşünüyorum.	Alan	125	3,66	1,01	3,537	,000*
	Almayan	136	3,18	1,22		
Popüler müziğin insanlar üzerinde olumlu/olumsuz etkilerinin olduğunu düşünüyorum.	Alan	125	3,86	,96	2,210	,028*
	Almayan	136	3,57	1,16		
Popüler müziğin toplumun belli bir kesimine hitap ettiğini düşünüyorum.	Alan	125	3,17	1,32	-3,108	,002*
	Almayan	136	3,65	1,16		
Popüler müziğin tek tip insan modelinin oluşmasında etkili olduğunu düşünüyorum.	Alan	125	2,57	1,17	-2,808	,005*
	Almayan	136	2,99	1,23		

*p<0.05

Tablo 3'e göre müzik dersi **alan ve almayan** öğrencilerin, popüler müziğe ilişkin görüşleri arasında dokuz maddede istatistiksel açıdan anlamlı fark bulunmuştur. "Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğunu düşünüyorum", "Popüler müziğin bir ifade aracı olduğunu düşünüyorum", "Popüler müziğin kültürün alt dallarından biri olduğunu düşünüyorum", "Popüler müziğin kültürler arası etkileşimin ürünü olduğunu düşünüyorum", ve "Popüler müziğin insanlar üzerinde olumlu/olumsuz etkilerinin olduğunu düşünüyorum" ifadelerine **müzik dersi alan öğrenciler, almayan öğrencilere göre anlamlı ölçüde daha fazla katılmaktadırlar.** "Popüler müziğin ticari bir amaç güttüğünü düşünüyorum", "Popüler müziğin çoğunlukla gençlere hitap ettiğini düşünüyorum", "Popüler müziğin toplumun belli bir kesimine hitap ettiğini düşünüyorum" ve "Popüler müziğin tek tip insan modelinin oluşmasında etkili olduğunu düşünüyorum"

ifadelerine ise müzik dersi almayan öğrenciler, müzik dersi alan öğrencilere göre anlamlı ölçüde daha fazla katılmaktadırlar.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Öğrencilerin popüler müziğe ilişkin görüşlerine ait aritmetik ortalama ve standart sapma değerleri ışığında; popüler müziğin geçici ve sürekli değişmekte olduğu, ortaya çıkmasında ve gelişiminde teknolojinin etkili olduğu ve insanlar üzerinde olumlu/olumsuz etkilerinin olduğu sonuçlarına varılmıştır.

Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğu ve popüler müziğin bir ifade aracı olduğu görüşlerine kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre anlamlı ölçüde daha fazla katıldıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

İstatistiksel açıdan anlamlı fark oluşturmasa da geriye kalan on bir maddenin sekizinde kız öğrencilerin ortalamalarının, erkek öğrencilerin ortalamalarına göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Öğrencilerin, popüler müziğe ilişkin görüşlerinin müzik dersi alma durumu değişkenine göre; “Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğunu düşünüyorum”, “Popüler müziğin bir ifade aracı olduğunu düşünüyorum”, “Popüler müziğin kültürün alt dallarından biri olduğunu düşünüyorum”, “Popüler müziğin kültürler arası etkileşimin ürünü olduğunu düşünüyorum”, ve “Popüler müziğin insanlar üzerinde olumlu/olumsuz etkilerinin olduğunu düşünüyorum” ifadelerine müzik dersi alan öğrencilerin, almayan öğrencilere göre anlamlı ölçüde daha fazla katıldıkları sonucu ortaya çıkmıştır.

“Popüler müziğin ticari bir amaç güttüğünü düşünüyorum”, “Popüler müziğin çoğunlukla gençlere hitap ettiğini düşünüyorum”, “Popüler müziğin toplumun belli bir kesimine hitap ettiğini düşünüyorum” ve “Popüler müziğin tek tip insan modelinin oluşmasında etkili olduğunu düşünüyorum” görüşlerine ise; müzik dersi almayan öğrencilerin, müzik dersi alan öğrencilere göre anlamlı ölçüde daha fazla katıldıkları sonucuna varılmıştır.

Bu sonuçlara göre; popüler müziğin kısa sürede tüketilebilen ve sürekli kendisini yenilemesi gereken bir müzik türü olduğu, kitlelere ve bireylere ulaşabilmesinde teknolojinin büyük rol oynadığı söylenebilir. Ayrıca insanlar üzerindeki etkilerinin beklentiye bağlı olarak farklılık ve değişkenlik gösterebileceği düşünülebilir.

Popüler müziğin evrensel bir müzik türü olduğu ve popüler müziğin bir ifade aracı olduğu görüşlerine kız öğrencilerin, erkek öğrencilere göre anlamlı ölçüde daha fazla katılmalarının nedeninin, cinsiyet farklılığından kaynaklanan bir durum olduğu düşünülebilir.

Dersi alan öğrencilerin, dersi alma durumlarından kaynaklandığı düşünülen; popüler müziğin evrensellik boyutu, bir ifade aracı olma durumu, kültürel boyutu, kültürler arası etkileşim durumu, insanlar arasındaki olumlu ve olumsuz etkilerine

yönelik sorulara özellikle hassasiyetle yaklaştıkları söylenebilir. Ayrıca, popüler müziğin sosyal yaşantı ve kültürel yaşantı içerisinde önemli bir yere sahip olduğu düşüncesine vardıkları söylenebilir. Popüler müzik dersini henüz almamış olan öğrencilerin ise, dersi almama durumlarından kaynaklandığı düşünülen; popüler müziğin ticari amaç, gençlere hitap etme durumu, tek bir insan modelinin oluşması düşünceleri gibi daha kesin cevaplar içeren sorulara olumlu yönde görüş belirtmelerine neden olduğu söylenebilir.

Popüler müziğe ilişkin görüşler, cinsiyet, dersi alma ve almama durumuna göre farklılık göstermektedir. Dolayısı ile sınıf öğretmenliği bölümü öğretim programlarında yer alan müzik dersinin, öğrencilerin popüler müziğe bakış açılarında farklı düşüncelere ve ortak düşüncelere yönelmelerine neden olduğu düşünülebilir. Ayrıca, konu hakkında fikir beyan edebilme düzeylerinin değişkenlik ya da benzerlik göstermesine yol açtığı söylenebilir.

KAYNAKÇA

- ALBUZ, A, DEMİRCİ, B. (2010). 1994 ve 2006 İlköğretim Müzik Dersi Öğretim Programlarının Karşılaştırmalı Kuramsal Analizi. 9. *Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu, Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi, İstanbul.*
- BENNT, A. (2005). Editorial: Popular music and leisure. *Leisure Studies*, 24, 4333-342. October.
- ÇİFTÇİ, E. (2010). Popüler Kültür, Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi. *Erzincan Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12, 2. 149-161.
- ÇEVİK, D, B. (2010). Postmodern Düşünce Çerçevesinde Müzik Sanatı. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, XXIII, 1. 267-291.
- DEĞİRMENCİOĞLU, L. ARAPGİRLİOĞLU, H. (2011). Makamsal Viyolonsel Öğretiminde Popüler Müzik Eserlerinden Yararlanma: (Orhan Gencebay Örneği). *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 31. 146-188.
- ERDOĞAN, İ. ALEMDAR, K. (2005). *Popüler Kültür ve İletişim*. 2. Baskı. Ankara: Erk Yayıncılık.
- İLKÖĞRETİM MÜZİK DERSİ 6-7-8 *Öğretmen Kılavuz Kitabı*. MEB. Devlet Kitapları 1. Baskı. Ankara: 2010
- KAPTAN, S. (1998). *Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri*. 11. Baskı. Ankara: Tekişik Web Ofset Tesisleri.
- KARASAR, N. (2007). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. 17. Baskı. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

- KASAPOĞLU, N. (2007). Popüler Müzik Kavramı ve Eğitim Fakülteleri Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı Güncel Popüler Müzik Dersinin İncelenmesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Erzurum.
- KAYA, K. BAYSAL, H. KURT, E. V. (2007). Popüler Kültür Bağlamında Müzik Yarışması ve Magazin Programlarının Üniversite Gençliği Üzerindeki Etkileri (SDÜ Örneği). *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 12, 3. 35 – 52.
- ÖZDEN, Ö. (2010). Üniversite Öğrencilerinin Popüler Kültür ve Popüler Müzikle İlgili Görüşleri. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Konya.
- SAKAR, M. H. (2009). Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2,8. 385-393.
- SAKAR, M. H. (2010). Sanata Uzanan Bir Köprü: Popüler Müzik ve Müzik Eğitimi. *Music and Music Education Within the Context of Socio-Cultural Changes, Proceedings of the 18th EAS Congress, 26-29 April 2010: Bolu-Turkey*.
- SEVİM, O. GÜLERYÜZ, Ş. (2012). Öğretmen Adaylarının Popüler Müziğe İlişkin Görüşleri. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 16,1. 199-210.
- SEYİDOĞLU, H. (2003). *Bilimsel Araştırma ve Yazma El Kitabı*. 9. Baskı. İstanbul: Güzem Can Yayınları.
- TÜRKÇE SÖZLÜK. (2005). 10. Baskı. Ankara: Türk Dil Kurumu.
- YILDIRIM, V. (2004). Popüler Müzik ve Müzikal Kimlik. *Folklor/Edebiyat Dergisi*, 4.
- YÜKSEKÖĞRETİM KURULU Eğitim Fakültesi Öğretmen Yetiştirme Lisans Programları Haziran (2007).